

ISO 26000

De nieuwe ISO-richtlijn voor
Maatschappelijk Verantwoord
Ondernemen

ISO 26000 geeft praktische richtlijnen voor:

- het opzetten en implementeren van MVO;
- het identificeren en betrekken van stakeholders;
- het vergroten van geloofwaardigheid van claims en communicatie op het gebied van MVO.

Wat is ISO 26000?

De *International Organization for Standardization* (ISO) heeft begin 2005 besloten een richtlijn op te stellen voor MVO, namelijk ISO 26000 *Guidance on Social Responsibility*.

Doelstelling van deze internationale richtlijn is het ondersteunen van organisaties bij de invoering van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

ISO 26000 geeft hiertoe praktische richtlijnen voor:

- het opzetten en implementeren van MVO;
- het identificeren en betrekken van stakeholders;
- het vergroten van geloofwaardigheid van claims en communicatie op het gebied van MVO.

Ook wordt met ISO 26000 een wereldwijde basis gelegd voor een uniforme terminologie op het terrein van MVO.

Nadrukkelijk wordt gesproken van een ondersteunende richtlijn en niet van een certificeerbare norm. ISO 26000 wordt geen norm voor een MVO-managementsysteem, maar geeft adviezen hoe organisaties MVO-aspecten kunnen koppelen aan al bestaande systemen in de organisatie.

Voor wie is ISO 26000 bedoeld?

ISO 26000 is bedoeld voor alle soorten organisaties, ongeacht de grootte of locatie van de organisatie. De internationale richtlijn voor MVO biedt ondersteuning aan organisaties in zowel de publieke als de private sector, in ontwikkelde en ontwikkelingslanden.

Dit betekent dus dat niet alleen het grotere bedrijfsleven of het MKB kan profiteren van ISO 26000. Ook overheden en zelfs NGO's kunnen ISO 26000 gebruiken bij het invulling geven aan MVO. Vandaar dat in het Engels het woord

Corporate bewust is weggelaten en het om de Social Responsibility van alle typen organisaties gaat.

De richtlijn heeft vooral betekenis voor organisaties die ondersteuning willen in het operationaliseren van MVO en die zoeken naar praktisch advies voor het identificeren en betrekken van stakeholders en daarbij willen aansluiten bij een wereldwijd geaccepteerde aanpak. ISO 26000 houdt bij dit *'international level playing field'* overigens goed rekening met variërende lokale omstandigheden.

Wat staat er in ISO 26000?

De inhoud van ISO 26000 zal geleidelijk tijdens het ontwikkelingsproces ontstaan; de details zijn nog niet bekend, maar de grote lijnen wel.

Er is al afgesproken dat de richtlijn zal aansluiten bij en niet in tegenspraak zal zijn met bestaande internationale conventies en verdragen van bijvoorbeeld VN en ILO, richtlijnen van OESO of Global Compact. Al deze gerenommeerde internationale organisaties nemen actief deel aan het ontwikkelingsproces van ISO 26000. Zij zien ISO 26000 als een instrument om toepassing van hun eigen normen en daarmee MVO in talloze organisaties over de gehele wereld te bevorderen.

Verder zal ISO 26000 in ieder geval de hoofdstukken bevatten zoals hiernaast beschreven.

De structuur van ISO 26000

0. Introduction
 1. Scope
 2. Normative references
 3. Terms and definitions
 4. The social responsibility context in which organizations operate
 5. Social responsibility principles
 6. Guidance on social responsibility issues
 7. Guidance for organizations on implementing social responsibility
 8. Guidance annexes
- Bibliography

Het identificeren en betrekken van stakeholders is een cruciaal onderdeel bij het invoeren van MVO. Binnen de ISO-werkgroep heeft lang ter discussie gestaan of 'stakeholder engagement' wel of niet als een apart hoofdstuk opgenomen zou moeten worden. Besloten is om, aansluitend bij de praktijk, in elk hoofdstuk aandacht te besteden aan het identificeren en betrekken van stakeholders.

Ook zijn de zogenoemde 'Social Responsibility core issues', belangrijke aandachtsgebieden bij MVO, voorlopig vastgesteld. Dit zijn:

- Environment
- Human rights
- Labour practices
- Organizational governance
- Fair operating practices
- Consumer issues
- Community involvement/society development.

Verder zijn de fundamentele MVO-principes, zoals transparantie en accountability, nagevoeg definitief vastgesteld.

De definitieve publicatie van ISO 26000 wordt eind 2009 verwacht.

Wie ontwikkelt ISO 26000?

Begin 2005 is een speciaal daarvoor ingestelde werkgroep aan de slag gegaan om ISO 26000 *Guidance on Social Responsibility* te ontwikkelen. ISO 26000 wordt momenteel door ruim 70 landen en 35 internationale organisaties (zoals UN, ILO en GRI) opgesteld, dus breed gedragen.

Opmerkelijk is dat het aantal experts van ontwikkelingslanden inmiddels zelfs iets groter is dan het aantal experts uit ontwikkelde landen. De ISO-leden van Brazilië en Zweden geven gezamenlijk leiding aan de internationale ISO-werkgroep.

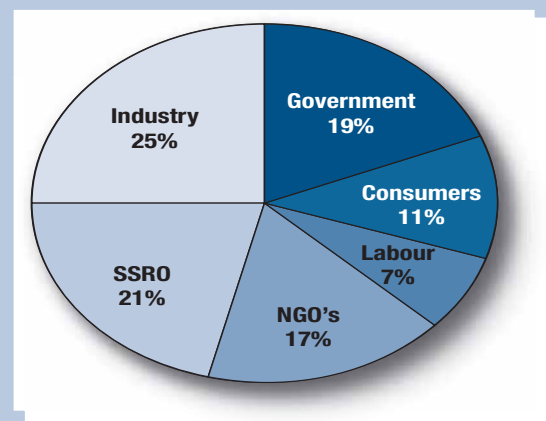
Een belangrijk uitgangspunt van normalisatie is openheid/transparantie en betrokkenheid van alle belanghebbende partijen. Dit principe

houdt in dat alle belanghebbende partijen moeten worden geïnformeerd over een normalisatieproject en hen de mogelijkheid moet worden geboden daarin te participeren. Bij het onderwerp MVO zijn alle partijen in de samenleving betrokken. Om dit enigszins te structureren zijn door ISO de volgende stakeholdercategorieën onderscheiden:

1. Industry
2. Government
3. Labour
4. Consumers
5. NGO's
6. Service, support, research and others (SSRO).

In de internationale ISO-werkgroep wordt gestreefd naar balans tussen het aantal deelnemers uit ontwikkelde en ontwikkelingslanden, geografische ligging en geslacht. Ook balans in participatie van bovengenoemde stakeholdercategorieën wordt continu nagestreefd, al blijkt het moeilijk om bijvoorbeeld vakbondsorganisaties deel te laten nemen (zie cirkeldiagram).

Verdeling van stakeholdergroepen binnen de ISO-werkgroep Social Responsibility

NORMCOMMISSIE MVO

Wat doet de normcommissie MVO?

De normcommissie MVO verzorgt en bepaalt de Nederlandse inbreng en strategie bij de internationale normalisatie op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Hierbij staat de normontwikkeling van *ISO 26000 Guidance on Social Responsibility* centraal.

De normcommissie MVO vergadert 4 tot 6 keer per jaar. De werkdruk is onder meer afhankelijk van de kwaliteit en kwantiteit van de conceptdocumenten uit de internationale werkgroep die ter commentaar liggen. De normcommissie telt gemiddeld 15 leden.

Voor wie is de normcommissie MVO belangrijk?

MVO kenmerkt zich door het grote aantal belanghebbende partijen, waarschijnlijk meer dan bij welk normalisatie-onderwerp ook. Vanuit ISO is een dringende oproep gedaan aan de leden van ISO (voor Nederland is dat NEN) om te zorgen voor participatie van een groot aantal belanghebbende partijen in de nationale normcommissies. Hierbij moet worden gedacht aan bedrijfsleven (brancheverenigingen en individuele bedrijven ongeacht grootte, sector of type product), overheden,

non-gouvernementele organisaties (NGO's), consumentenorganisaties, werknemersorganisaties en overige belanghebbenden (bijvoorbeeld experts, academici en adviseurs).

Waarom zou u meedoen aan de normcommissie MVO?

- Medeverantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van internationale normen en/of richtlijnen ten aanzien van MVO;
- Mogelijkheid om rechtstreeks deel te nemen in de internationale ISO-werkgroep Social Responsibility;
- Opstellen en beïnvloeden Nederlands commentaar + stem;
- Als eerste ontvangen van (concept)-normen en andere informatie ten aanzien van MVO;
- Samenwerken in netwerk van MVO-belanghebbenden en -experts;
- Geïnformeerd zijn over (inter)nationale normalisatie ten aanzien van MVO.

Leden van de Normcommissie MVO zijn: BECO Groep, Borger & Burghouts project- en adviesbureau, Duinwaterbedrijf Zuid-Holland, Erasmus Universiteit Rotterdam, Essent N.V., Fair Trade Original, Het Branche Bureau B.V., Koninklijk NIVRA, Learn2improve your planet, Ministerie van Economische Zaken, MVO Platform, Consumentenvereniging Goede Waar & Co, Tauw BV en Vereniging VNO-NCW.

MVO-FORUM

Wat doet het MVO-forum?

Wanneer U minder tijd en/of geld te besteden heeft dan onze normcommissieleden, maar wel efficiënt op de hoogte gehouden wilt worden van de ontwikkelingen op het terrein van MVO, dan kunt u ook denken aan lidmaatschap van het MVO-forum. NEN heeft het MVO-forum opgezet om leden twee maal per jaar bij te praten over de laatste ontwikkelingen. Hierbij staat de normontwikkeling van *ISO 26000 Guidance on Social Responsibility* en de manier waarop MVO in de eigen organisatie opgezet kan worden centraal.

Op deze bijeenkomsten worden de laatste ontwikkelingen met betrekking tot ISO 26000 toegelicht door MVO-normcommissieleden, krijgt u presentaties met 'best practices' te zien en worden ook regelmatig externe sprekers aangetrokken. Daarnaast vormt het MVO-forum het belangrijkste klankbord voor de normcommissie MVO. Ook het MVO-forum telt gemiddeld 15 leden.

Waarom zou u meedoen aan het MVO-forum?

- Als eerste ontvangen van (concept)-normen en andere informatie ten aanzien van MVO;
- Samenwerken in een netwerk van MVO-belanghebbenden en -experts;
- Geïnformeerd zijn over (inter)nationale normalisatie ten aanzien van MVO;
- Uitwisseling 'best practices' ten aanzien van MVO;
- Goed voorbereid zijn op de consequenties en toepassingsmogelijkheden van ISO 26000.

Leden van het MVO-forum zijn:
 ASN Bank, BECO Groep,
 Coca-Cola Enterprises Nederland B.V., CINOP, KEMA Quality B.V., MVO Nederland, PRé Consultants B.V., R.H.T. Teunissen Consultancy/MVO Advies, RWTUV Qualification Services, Shimano Europe Holding BV, TNO Quality B.V., Ton Primus Consultancy en ING Bank.

(bron: Max Havelaar)

Nederlandse ontwikkelingen en ISO 26000

Sinds het SER-advies 'De winst van waarden' is MVO definitief op de agenda van bedrijven, overheid en NGO's geplaatst. De kern van het SER-advies, namelijk dat organisaties meer gestimuleerd kunnen en moeten worden om invulling te geven aan hun eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid, wordt opgepakt met de ontwikkeling van ISO 26000.

Duurzame ontwikkeling staat nu centraal in ons huidige coalitieakkoord. 'Burgers, bedrijven en overheden zullen structureel duurzame keuzes moeten maken', vindt minister-president Balkenende.

Het is dus van groot belang dat organisaties duidelijkheid krijgen wat onder duurzaamheid en MVO wordt verstaan zodat zij structureel duurzame keuzes kunnen maken. Daarom dragen het Nederlandse bedrijfsleven, maar ook de overheid en NGO's actief bij aan de ontwikkeling van ISO 26000.

Het bedrijfsleven wil meebouwen aan de ISO-richtlijn om het proces te beïnvloeden en tot consensus te komen met verschillende

andere stakeholders. NGO's vinden het belangrijk dat ISO 26000 gebaseerd is op bestaande internationale verdragen, bijvoorbeeld op het terrein van mensenrechten en arbeid. In het voortgangs-onderzoek MVO van het ministerie van Economische Zaken blijkt dat de overheid ISO 26000 als een belangrijk referentiekader van MVO kan gaan zien, zowel ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe richtlijnen en gedragscodes als ten aanzien van beleidsvoering bij bedrijven en andere organisaties.

Hoe komt ISO 26000 tot stand?

Voordat definitieve ISO-normen en richtlijnen ter beschikking staan wordt een aantal commentaar- en stemrondes doorlopen. Enerzijds zijn deze nodig omdat in de verschillende stadia van ISO 26000 alle landen die lid zijn van de ISO-werkgroep hun stem en commentaar moeten kunnen geven. Anderzijds omdat het opstellen van ISO-richtlijnen in werkgroe-

pen plaatsvindt op basis van argumenten en consensus.

De leden van de werkgroep worden door veel verschillende landen afgevaardigd. Het kost de nodige tijd om tot een gemeenschappelijke opvatting te komen over de inhoud van ISO 26000 in wording. Deze werkwijze draagt er wel toe bij dat de ISO-normen en richtlijnen kunnen rekenen op een breed draagvlak, waarmee de internationale handel en de kwaliteit in organisaties verder verbeterd kan worden.

Meer over ISO & NEN

De ISO is de International Organization for Standardization. ISO heeft momenteel zo'n 157 leden in alle regio's van de wereld. Per land kan één (representatief) normalisatie-instituut lid zijn van ISO. NEN is het officiële Nederlandse lid, in Duitsland is dat bijvoorbeeld DIN.

ISO ontwikkelt officiële, vrijwillige, internationale normen en richtlijnen die bijdragen aan het efficiënter, veiliger en duurzamer maken van processen en producten (goederen en diensten). ISO-normen en richtlijnen komen tot stand met inbreng van alle ledenlanden van ISO. Afgevaardigde vakexperts, belanghebbenden en ervaringsdeskundigen stellen in werkgroepen concepten voor normen op die vervolgens via diverse stem- en commentaarrondes onder de ISO-leden leiden tot definitieve internationale normen, richtlijnen of andere ISO-publicaties. De Nederlandse afgevaardigden worden voor dit werk genomineerd door NEN. Het Nederlandse standpunt wordt uitgedragen via de delegatieleider tijdens de internationale vergaderingen en via de officiële stem- en commentaarrondes.

ISO 26000 SPREEKT MIJ AAN!

- Stuur mij meer informatie over deelname aan de Normcommissie/het MVO-forum.**
- Zet mijn gegevens in het MVO-adresbestand, zodat ik in de toekomst wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen.**
- Neem contact met mij op voor een vrijblijvend gesprek.**

NEN stelt zich als lid van ISO ten doel:

- het zorgen voor een actieve inbreng bij het ontwikkelen van Nederlandse, Europese en internationale normen/richtlijnen die van belang zijn voor Nederlandse belanghebbers;
- het bevorderen van de toepassing van normen, onder meer door het organiseren van cursussen en het geven van adviezen;
- het functioneren als toegankelijk kennis- en informatiecentrum over normen/richtlijnen.

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

Nederlands Normalisatie-instituut
t.a.v. Drs. L. B. Bergenhenegouwen
Vlinderweg 6
2623 AX DELFT
tel: 015-2690122
e-mail: louise.bergenhenegouwen@nen.nl

Naam Organisatie: _____

T.a.v.: _____ m/v

E-mail:* _____

Klantnummer (indien bekend): _____

Postbus/Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Telefoon: _____

* Laat hier uw e-mailadres achter om NEN-informatie te blijven ontvangen via bijvoorbeeld onze e-mailnieuwsbrieven

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Nederlands Normalisatie-instituut

NEN-Managementsystemen

Antwoordnummer 10214

2600 WB DELFT